

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ GMINY BISKUPIEC NA 2024 ROK

Budżet określa źródła dochodów własnych, określa wielkość subwencji ogólnej, kierunki wydatkowania pozyskanych środków na zadania własne, jak również obejmuje wielkość dotacji celowych na zadania bieżące i określa ich przeznaczenie.

A. DOCHODY

Budżet gminy na 2024 rok określa dochody, jako dochody bieżące i dochody majątkowe tj.:

- dochody bieżące: - 52.439.974,00
- dochody majątkowe - 16.111.045,50
- w tym dochody ze sprzedaży majątku gminy – 54.100,00

Szczegółowo na dochody budżetu gminy w roku 2024 składać się będą;

1. dochody własne gminy - **18.285.597,00**
2. subwencja ogólna - **27.065.647,00**
3. dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań
bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań
zleconych gminie ustawami - **5.892.855,00**
4. dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy – **1.216.975,00**
5. środki pozyskane z innych źródeł - **16.089.945,50**

w tym na zadania inwestycyjne: **16.054.945,50** (w tym środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 4.980.000,00; Rządowego Programu Odbudowy Zabytków 1.885.000,00; Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg 6.913.745,50; Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu modernizacja kompleksów sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012” – Edycja 2022 276.200,00; Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska 2.000.000,00.), wydatki bieżące : **35.000,00**

Razem dochody budżetu : 68.551.019,50

1. Dochody własne w budżecie jednostki

W budżecie jednostki na rok 2024 zakłada się osiągnięcie dochodów własnych w wysokości - **18.285.597,00**. Przy konstrukcji dochodów własnych przyjęto następujące założenia:

- stawki podatku leśnego zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z 20.10.2023 r. M.P. z 2023 roku poz. 1130 oraz stawki podatku rolnego zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z 20.10.2023 r. M.P. z 2023 roku poz. 1129,
- stawki podatku od nieruchomości przyjęto zgodnie z uchwałą Rady Gminy Nr LIX/523/23 z 26 października 2023 r.,
- stawki podatku od środków transportowych przyjęto zgodnie z uchwałą Rady Gminy Nr LIX/523/23 z 26 października 2023 r.,
- opłata skarbową, podatek od spadków i darowizn, podatek od czynności cywilnoprawnych, podatek od działalności gospodarczej osób opłacany w formie karty podatkowej przyjęto szacunkowo na podstawie wykonania dochodów z 2022r. i 3 kwartałów 2023 r.,
- opłatę od posiadania psów przyjęto zgodnie z uchwałą Rady Gminy Nr LIX/524/23 z 26 października 2023 r.,
- udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz wysokość subwencji ogólnej przyjęto zgodnie z pismem Ministra Finansów ST3.4750.19.2023 z 13 października 2023 r.,
- dochody z majątku gminy oraz pozostałe opłaty przyjęto szacunkowo.

Przedstawione wyżej zasady kalkulacji oraz wykonanie za trzy kwartały 2023 roku pozwoliły ustalić dochody własne gminy na rok 2023 w łącznej wysokości **18.285.597,00**.

Przewiduje się pozyskanie dochodów własnych gminy z następujących źródeł:

○ dochody od osób fizycznych i prawnych	-	16.964.901,00
○ dochody z mienia komunalnego	-	628.456,00
○ wpływy z opłat za pozwolenie na sprzedaż alkoholu	-	210.000,00
○ wpłaty na ochronę środowiska	-	10.000,00
○ pozostałe dochody	-	472.240,00

Najważniejszym źródłem dochodów własnych gminy w roku 2024 będą wpływy z podatków i opłat od osób fizycznych i prawnych, bowiem szacuje się je na kwotę **16.964.901,00**. Poniżej przedstawiamy szczegółową strukturę dochodów własnych.

<u>1.</u>	<u>udziały gminy we wpływach podatku dochodowego</u>		<u>4 300 193,00</u>
1.1	od osób fizycznych - r.75621 § 0010	4 182 174,00	
1.2	od osób prawnych - r.75621 § 0020	118 019,00	
<u>2.</u>	<u>podatek od nieruchomości</u>		<u>6 587 514,00</u>
2.1	od osób fizycznych - r.75616 § 0310	3 328 905,00	
2.2	od osób prawnych - r.75615 § 0310	3 258 609,00	
<u>3.</u>	<u>podatek rolny</u>		<u>1 885 646,00</u>
3.1	od osób fizycznych - r.75616 § 0320	1 543 225,00	
3.2	od osób prawnych - r.75615 § 0320	342 421,00	
<u>4.</u>	<u>podatek leśny</u>		<u>331 310,00</u>
4.1	od osób fizycznych - r.75616 § 0330	25 804,00	
4.2	od osób prawnych - r.75615 § 0330	305 506,00	
<u>5.</u>	<u>podatek od środków transportowych</u>		<u>337 790,00</u>
5.1	od osób fizycznych - r.75616 § 0340	332 170,00	
5.2	od osób prawnych - r.75615 § 0340	5 620,00	
<u>6.</u>	<u>opłata skarbową - r. 75618 § 0410</u>		<u>50 000,00</u>
<u>7.</u>	<u>wpływy z karty podatkowej - r. 75601 § 0350</u>		<u>5 000,00</u>
<u>8.</u>	<u>opłaty od czynności cywilnoprawnych</u>		<u>280 500,00</u>
8.1	od osób fizycznych - r.75616 § 0500	280 000,00	
8.2	od osób prawnych - r.75615 § 0500	500,00	
<u>9.</u>	<u>pozostałe opłaty i podatki (m. in. od spadków i darowizn, opłata targowa, opłaty od posiadania psów, opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi)</u>		<u>3 186 948,00</u>
RAZEM			16 964 901,00

Jak wynika z zestawienia prognozowany udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa stanowi: **podatek dochodowy od osób fizycznych** - 4.182.174,00. Zarówno ten podatek jak i podatek dochodowy od osób prawnych stanowią dochody budżetu państwa. Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego każda gmina w Polsce uzyskuje tylko udział we wpływach tych podatków. Na rok 2024 sposób naliczania udziałów w podatku dochodowym wg w/w ustawy polega na naliczaniu udziałów od podatku zapłaconego przez mieszkańców zamieszkałych na obszarze gminy.

W roku 2024 udział gminy we wpływach z podatku od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy, wynosić będzie 38,46 %.

Udział gmin we wpływach z **podatku dochodowego od osób prawnych** posiadających siedzibę na obszarze gminy w roku 2024 zaplanowano w kwocie 118.019,00 podatek ten przekazywany jest przez urzędy skarbowe.

Planowane **udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych** na 2024 rok wynoszą łącznie **4.300.193,00 tj. 25,35 %** ogółu dochodów od osób fizycznych i prawnych.

Ważnym źródłem dochodów gminy jest **podatek od nieruchomości, planowane** wpływy tego podatku szacuje się na kwotę **6.587.514,00 tj. 38,83 %** ogółu dochodów od osób fizycznych i prawnych. Wzrost kwoty podatku spowodowany jest podniesieniem wysokości podatku jak również powstaniem na terenie gminy Biskupiec farm wiatrowych i fotowoltaicznych.

Istotnym źródłem dochodów gminy jest **podatek rolny i leśny - planowane** wpływy z tego podatku to kwota **2.216.956,00 tj. 13,07 %** ogółu dochodów od osób fizycznych i prawnych.

Podatek od środków transportowych na 2024 rok zaplanowano w kwocie **337.790,00 tj. 1,99 %** ogółu dochodów od osób fizycznych i prawnych.

Plan dochodów z tytułu pozostałych podatków i opłat na 2024 rok wynosi **3.522.488,00 tj. 20,76 %** ogółu dochodów od osób fizycznych i prawnych.

Dochody z majątku gminy to kwota **628.456,00** na kwotę tę składają się:

- wpływy z wpłat za sprzedane nieruchomości - 54.100,00
- wpływy z dzierżawy - 572.356,00
- wpływy z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności - 2.000,00

Planowane wpływy z opłat za pozwolenie na sprzedaż napoi alkoholowych - **210.000,00.**

Planowane wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska – **10.000,00**, wpływy te w większości dotyczą wpłat na rzecz gminy z Urzędu Marszałkowskiego, są one trudne do oszacowania. Oszacowano je w oparciu o wykonanie za 2022 rok i 3 kwartały 2023 r.

Planowane odsetki od środków na rachunkach bankowych i inne odsetki oraz pozostałe dochody własne - **472.240,00**.

2. Subwencja ogólna

Jednym ze źródeł przychodów gminy jest subwencja ogólna przyznawana gminom z budżetu państwa.

Łączna planowana subwencja ogólna na rok 2024 - **27.065.647,00**

Planowana na 2024 rok subwencja ogólna dla gmin została ustalona według zasad określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zgodnie z kwotami zawartymi w piśmie Ministra Finansów ST3.4750.19.2023 z 13 października 2023 r.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, Gmina Biskupiec otrzyma z budżetu państwa subwencję ogólną składającą się z części:

1) wyrównawczej	- 10.771.749,00
której elementy składowe stanowią:	
a) kwota podstawowa	- 7.885.048,00
b) kwota uzupełniająca subwencji ogólnej, rozdzielona między gminy,
których gęstość zaludnienia jest niższa od średniej gęstości
zaludnienia w kraju	- 2.886.701,00
2) równoważąca	- 579.180,00
3) oświatowa	- 15.714.718,00

3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami.

Na rok 2024 przyjęto do budżetu wysokość dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej w wysokości **5.892.855,00** dotacje te stanowią 8,60 % ogółu dochodów budżetu gminy. Wykazane kwoty dotacji są zgodne z decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19.10.2022 r. Nr FK-I.3110.38.2023 oraz pismem Krajowego Biura Wyborczego Delegatura w Elblągu z dnia 24.10.2023 r. DEL.3113.19.2023.

Kwota ta dotyczy:

- wsparcie finansowe zadań i programów realizacji zadań pomocy społecznej – 4.412,00

- świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłki dla opiekunów - 5.636.749,00
- wsparcie rodzin wielodzietnych - 588,00
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uprawnione - 69.370,00
- kosztów utrzymania pracowników realizujących obsługę administracyjną obywateli – dowody osobiste, ewidencja ludności, rejestracja zdarzeń stanu cywilnego, udostępniania danych osobowych - 173.000,00
- na prowadzenie spraw związanych z obsługą obywateli i z wydawaniem zezwoleń - 3.327,00
- na prowadzeniu spraw w zaspokajaniu potrzeb Sił Zbrojnych i wojsk sojuszników przez sektor pozamilitarny - 3.500,00
- koszty prowadzenia stałego rejestru wyborców - 1.909,00

4. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy

Na rok 2024 przyjęto do budżetu wysokość dotacji celowych na zadania własne bieżące i majątkowe gminy w kwocie **1.216.975,00** z przeznaczeniem na:

- koszty funkcjonowania GOPS - 142.474,00
- wypłaty zasiłków z pomocy społecznej - 265.548,00
- zasiłki stałe - 450.316,00
- składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej - 53.910,00
- na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych” - 304.727,00

wykazane kwoty dotacji są zgodne z decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19.10.2022 r. Nr FK-I.3110.38.2023.

5. Środki pozyskane z innych źródeł

Planowane środki do pozyskania z innych źródeł w kwocie **16.089.945,50**, ze środków krajowych, przeznaczone będą na wydatki bieżące – **35.000,00** (planowane środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej program „Czyste powietrze”). Środki pozyskane z innych źródeł na inwestycje w kwocie dotyczą **Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych** inwestycje dotyczą remontu szkół z terenu Gminy Biskupiec kwota **4.980.000,00**; **Rządowego**

Funduszu Rozwoju Dróg rozbudowy drogi gminnej nr 180044N na odcinku Lipinki – Mierzyn kwota **3.806.507,50**, przebudowa ciągu dróg gminnych nr 180057N, Nr 180058N oraz 18059N (Wardęgowo-Osetno-Ostrowite) kwota **3.107.238,00**; **Rządowy Program Odbudowy Zabytków Polski Ład** prace konserwatorskie w kościele pw. Jana Nepomucena i Matki Różańcowej w Biskupcu kwota **490.000,00**, remont konserwatorski dachu kościoła i wieży modernistycznej świątyni p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Piotrowicach kwota **485.000,00**, wymiana pokrycia dachowego na wieży pw. Św. Mikołaja w Łąkorzu kwota **244.000,00**, renowacja ścian fundamentowych kościoła pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Lipinkach kwota **666.000,00**, dofinansowanie ze Środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2023 kwota **2.000.000,00** (umowa do 2026 roku), dofinansowanie ze Środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach programu Modernizacji Kompleksów Sportowych „Moje Boisko - Orlik 2012” – Edycja 2022 kwota **276.200,00**.

Załącznik Nr 1 do budżetu przedstawia dochody gminy według źródeł ich powstania zgodnie z klasyfikacją budżetową.

Szacuje się, że roku 2023 Gmina Biskupiec dysponować będzie środkami pieniężnymi o łącznej wysokości

- **68.551.019,50**

na tę kwotę składają się:

- dochody własne	- 18.285.597,00
- subwencja	- 27.065.647,00
- dotacje z budżetu państwa	- 7.109.830,00
- pozostałe dochody	- 16.089.945,50

Plan dochodów na rok 2024 zakłada zmniejszenie dochodów w stosunku do planowanego wykonania dochodów w 2023 roku tj. o 14,17 %, w tym planowane dochody własne zwiększyły się o 5,72 % wzrost spowodowany jest podniesieniem wysokości podatku jak również powstaniem na terenie gminy Biskupiec farm wiatrowych i fotowoltaicznych.

Subwencja ogólna będzie wyższa o 10,72 % w stosunku do roku ubiegłego.

Kwota planowanych dotacji z budżetu państwa na bieżące zadania własne i zadania zlecone będzie niższa o 30,27 % w stosunku do 2023 roku. Część dotacji, np. zwrot podatku akcyzowego i inne dotacje celowe ze względu na okoliczności są przekazywane w ciągu roku.

W projekcie planu budżetu na 2024 rok planuje się pozyskanie środków na zadania inwestycyjne z innych źródeł, które dotyczą Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych 4.980.000,00, środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg 6.913.745,50, Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Polski Ład 1.885.000,00 i kwota 2.276.200,00 z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Pozostałych inwestycji z innych źródeł nie planuje się ponieważ złożone wnioski na zadania inwestycyjne ze środków krajowych jak i z budżetu UE nie zostały jeszcze rozpatrzone.

Jednostki oświatowe gminy Biskupiec nie gromadzą dochodów własnych na wydzielonych rachunkach bankowych.

B. WYDATKI

Załącznik Nr 2 do budżetu przedstawia wydatki gminy według szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Struktura wydatków całkowitych na 2024 rok przedstawia się następująco:

1. Zadania własne gminy		72.039.863,50
W tym;		
zadania bieżące	-	44.626.172,50
zadania majątkowe	-	27.413.691,00
2. Zadania zlecone i powierzone z zakresu administracji rządowej		- 5.892.855,00

Ogółem wydatki:		77.932.718,50

Dział 010	Rolnictwo i łowiectwo		635 000,00	0,81%
	<i>w tym wydatki majątkowe</i>	<i>400 000,00</i>		
Dział 020	Leśnictwo		12 400,00	0,02%
Dział 400	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę		100,00	0,00%
Dział 600	Transport i łączność		16 776 591,00	21,53%
	<i>w tym wydatki majątkowe</i>	<i>15 447 491,00</i>		
Dział 700	Gospodarka mieszkaniowa		1 005 600,00	1,29%
	<i>w tym wydatki majątkowe</i>	<i>0,00</i>		
Dział 710	Działalność usługowa		430 780,00	0,55%

Dział 750	Administracja publiczna <i>w tym wydatki majątkowe</i>	7 492 002,30 0,00	9,61%
Dział 751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 909,00	0,00%
Dział 752	Obrona Narodowa	5 200,00	0,01%
Dział 754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa <i>w tym wydatki majątkowe</i>	658 900,00 45 000,00	0,85%
Dział 757	Obsługa długu publicznego	1 200 000,00	1,54%
Dział 758	Różne rozliczenia	523 000,00	0,67%
Dział 801	Oświata i wychowanie <i>w tym wydatki majątkowe</i>	26 991 903,00 5 100 000,00	34,63%
Dział 851	Ochrona zdrowia	210 000,00	0,27%
Dział 852	Pomoc społeczna <i>w tym wydatki majątkowe</i>	4 576 626,20	5,87%
Dział 853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 500,00	0,01%
Dział 854	Edukacyjna opieka wychowawcza	36 975,00	0,05%
Dział 855	Rodzina	6 019 656,00	7,72%
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 280 176,00	4,21%
Dział 921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>w tym wydatki majątkowe</i>	3 178 500,00 1 925 000,00	4,08%
Dział 926	Kultura fizyczna <i>w tym wydatki majątkowe</i>	4 890 900,00 4 496 200,00	6,28%
	RAZEM	77 932 718,50	100,00%
	w tym wydatki majątkowe	27 413 691,00	

Dział 010	Rolnictwo i łowiectwo	235 000,00
	planowane wydatki na składkę 2 % od podatku rolnego dla Izby Rolniczej, organizację dożynek i pozostałe wydatki	
Dział 020	Leśnictwo	12 400,00
	przeznaczona jest na zakup i transport materiału zadrzewieniowego	
Dział 400	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	100,00

przeznaczona jest na zakup usług

Dział 600	Transport i łączność	1 329 100,00
------------------	----------------------	--------------

transport lokalny usługi, przeznaczona jest na bieżące utrzymanie dróg gminnych – równanie, drobne remonty, odśnieżanie.

Dział 700	Gospodarka mieszkaniowa	1 005 600,00
------------------	-------------------------	--------------

planowana kwota wydatków przeznaczona jest na utrzymanie budynków mienia komunalnego będącego w administracji Urzędu Gminy (byłe ZOZ, budynki mieszkalne, budynki poszkolne i inne budynki przejęte na mienie komunalne), w budynkach tych przeprowadza się tylko niezbędne remonty oraz ponosi się wydatki związane z usługami komunalnymi oraz ogrzewaniem tych budynków.

Dział 710	Działalność usługowa	430 780,00
------------------	----------------------	------------

Plany zagospodarowania przestrzennego oraz utrzymanie miejsc pamięci narodowej

Dział 750 i dział 751	Administracja publiczna i Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7 493 911,30
----------------------------------	--	--------------

Wydatki własne w budżecie gminy na administrację samorządową obejmują:

1) koszty funkcjonowania Rady Gminy: diety radnych za udział w pracach sesji i posiedzeniach komisji, zakup materiałów niezbędnych do pracy Rady - 314.000,00

2) koszty funkcjonowania Urzędu Gminy 6.646.002,30, w tym dotacja - 179.827,00

3) na promocję gminy 170.000,00

4) pozostałe wydatki w tym składki członkowskie, koszty postępowania odwoławczego, usługi geodezyjne, ogłoszenia w prasie, podatek od nieruchomości, opłaty za opinie Izby Skarbowej - 362.000,00

Dział 752	Obrona Narodowa	5 200,00
------------------	-----------------	----------

przeznaczona jest na zwrot utraconych wynagrodzeń za ćwiczenia wojskowe, zakup materiałów i usług, podróże służbowe

Dział 754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	613 900,00
------------------	--	------------

Planowana kwota przeznaczona jest na funkcjonowanie 9 jednostek OSP podległych gminie z przeznaczeniem na:

wynagrodzenia i pochodne dla kierowców-konserwatorów, zakup paliwa, naprawę i zakup sprzętu, utrzymanie budynków OSP, ubezpieczenie osobowe i rzeczowe oraz inne wydatki bieżące 603.900,00.

Zarządzanie kryzysowe zakupy materiałów i usługi 10.000,00

Dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem

pro wizja wypłacana sołtysom za inkaso podatków i koszty komornicze

Dział 757 Obsługa długu publicznego 1 200 000,00

to planowane do zapłaty w 2024 roku odsetki od kredytów i pożyczki

Dział 758 Różne rozliczenia 523 000,00

Na rok 2024 zaplanowano w naszym budżecie rezerwę ogólną na nieprzewidziane wydatki w kwocie 390.000,00 i rezerwa celowa (zarządzanie kryzysowe) 133.000,00.

Dział 801 i dział 854 Oświata i wychowanie i Edukacyjna opieka wychowawcza 21 928 878,00

Wydatki własne budżetu gminy na oświatę obejmują finansowanie szkolnictwa podstawowego tj. trzech szkół podstawowych w Biskupcu, Łąkorzu i Ostrowitem, dwóch zespołów szkolno przedszkolnych w Szwarcenowie i Lipinkach, zespołu szkół w Bielicach, 4 oddziałów przedszkolnych, świetlicy szkolnej przy szkole w Biskupcu oraz Liceum ogólnokształcące i branżowa szkoła I stopnia w zespole szkół w Bielicach, dowożenie uczniów. Wydatki bieżące w tych działach zaplanowano na poziomie 21.928.878,00 co stanowi 43,41 % ogółu wydatków bieżących. Z tej kwoty wydatki osobowe i pochodne wynoszą - 17.184.278,00 tj. 78,36 % wydatków bieżących na oświatę ogółem.

Dział 851 Ochrona zdrowia 210 000,00

Wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz wykonaniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości planuje się je w wysokości -170.000,00, na zwalczanie narkomani- 40.000,00

Dział 852 Pomoc społeczna 4 576 626,20

Środki na pomoc społeczną obejmują środki własne 4.576.626,20 oraz dotacje z budżetu państwa 1.221.387,00 w tym:

1) na utrzymanie GOPS 1.356.661,20 w tym dotacja -142.474,00

2) na wypłatę zasiłków w zakresie opieki społecznej będących zadaniami gminy - 400.048,00 w tym dotacja - 265.548,00

3) na dodatki mieszkaniowe przeznacza się kwotę - 200.000,00

4) na zasiłki stałe - 455.816,00 w tym dotacja - 450.316,00		
5) wydatki z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej (środki własne) - 1.200.000,00		
6) na składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej - 64.692,00 w tym dotacja 53.910,00		
7) wydatki na dożywianie dzieci 437.227,00 w tym dotacja - 304.727,00		
8) na zadania przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - 19.000,00		
9) mieszkania chronione - 10.000,00		
10) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 20.000,00		
11) pozostała działalność dotyczy Wspieraj Seniora (Klub Senior+) - 413.182,00		
Dział 853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 500,00

Dział 855	Rodzina	6 019 656,00
------------------	----------------	---------------------

1) na świadczenia wychowawcze - 23.500,00		
2) na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 5.726.034,00 (dotacja 5.636.749,00),		
3) Karta dużej rodziny 588,00 (dotacja 588,00)		
4) koszt asystenta rodziny - 111.664,00		
5) na udział gminy w pieczy zastępczej -85.000,00		
6) na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów - 70.870,00 w tym dotacja 69.370,00		
7) działalność placówek opiekuńczo wychowawczych - 2.000,00		
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 280 176,00
1) na gospodarowanie odpadów komunalnych - 2.375.876,00		
2) na oczyszczanie wsi - 6.000,00		
3) na utrzymanie zieleni - 41.000,00		
4) schroniska dla zwierząt - 90.000,00		
5) na oświetlenie uliczne - 435.000,00		
6) wydatki za korzystanie ze środowiska - 117.500,00		

- 7) utrzymanie targowiska (pozostała działalność) - 54.000,00
- 8) ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu - 60.300,00
- 9) pozostała działalność związana z gospodarką odpadami - 100.000,00

Dział 921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 253 500,00
------------------	--	--------------

- 1) dotacja na wydatki dla GOK - 706.000,00
- 2) dotacja na wydatki dla biblioteki - 265.000,00
- 3) wydatki bieżące na utrzymanie świetlic - 118.000,00
- 4) wydatki na pozostałe zadania w zakresie kultury w tym na organizację imprez o charakterze kulturalnym - 164.500,00

Dział 926	Kultura fizyczna	394 700,00
------------------	------------------	------------

Na kulturę fizyczną i sport w gminie na rok 2024 przeznaczona jest kwota 394.700,00. Kwota ta przeznaczona jest na pokrycie wydatków związanych z organizacją imprez sportowych w zakresie kultury masowej oraz bieżące utrzymanie obiektów sportowych, dotacja dla Klubu OSSA Biskupiec.

Dotacje udzielane z budżetu gminy

W budżecie gminy planowane są dotacje dla instytucji kultury, Biblioteka - Ośrodek Kultury w Biskupcu (BOK), w kwocie **971.000,00**, a dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie **925.000,00** z przeznaczeniem na zadania z zakresu: oświaty i wychowania, ochrony i promocji zdrowia, ochrony środowiska oraz kultury fizycznej zgodnie z załącznikiem nr 4.

Dotacja dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie **25.000,00** z przeznaczeniem na wydatki majątkowe zadania z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego zgodnie z załącznikiem nr 8.

W budżecie planuje się dotacje celowe w ramach pomocy finansowej pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego w kwocie **1.001.350,00 w tym majątkowe – 800.000,00**, m. in. na schroniska dla zwierząt, dla przedszkoli, na inne formy wychowania przedszkolnego, dofinansowanie przebudowa drogi powiatowej Łąkorz – Wielka Tymawa, dofinansowanie zgodnie z załącznikiem nr 6.

Wydatki majątkowe w tym inwestycyjne

W załączniku Nr 3 do budżetu gminy na 2024 rok przedstawiono planowane zadania inwestycyjne oraz ich źródła finansowania. Planowane na 2024 rok wydatki majątkowe wynoszą **27.413.691,00**, w tym inwestycyjne – **26.568.691,00**.

W 2024 roku planuje się realizację zadań inwestycyjnych: w dziale 010 kwota **400.000,00** poprawa infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej wsi gminy Biskupiec, w dziale 600 kwota **14.647.491,00** przeznaczona m. in. na: przebudowę dróg gminnych: rozbudowa drogi gminnej nr 180044N na odcinku Lipinki – Mierzyn, przebudowa ciągu dróg gminnych nr 180057N, Nr 180058N oraz 180059N (Wardęgowo-Osetno-Ostrowite), badania substancji zabytkowej na działkach nr 591, 597 obręb Biskupiec, remont dróg gminnych dotyczący dokumentacji technicznej, pomiarów geodezyjnych i innych wydatków związanych z remontem dróg, a także zakupy inwestycyjne, w dziale 801 kwota 5.100.000,00 na remont szkół z terenu Gminy Biskupiec, w dziale 921 kwota **1.925.000,00** na prace konserwatorskie w kościele pw. Jana Nepomucena i Matki Różańcowej w Biskupcu, remont konserwatorski dachu kościoła i wieży modernistycznej świątyni p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Piotrowicach, wymiana pokrycia dachowego na wieży pw. Św. Mikołaja w Łąkorzu, renowacja ścian fundamentowych kościoła pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Lipinkach, w dziale 926 kwota **4.496.200,00** budowa dwóch kortów tenisowych wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowości Biskupiec, projekt parku linowego w Biskupcu, remont zespołu boisk sportowych ORLIK 2012 w miejscowości Bielice, budowa hali sportowej wraz z łącznikiem i modernizacja szkoły podstawowej w Biskupcu.

Również w 2024 roku planuje się dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w kwocie 20.000,00.

Zobowiązania gminy: źródła przychodów i rozchody budżetu gminy

W budżecie gminy na rok 2024, w załączniku nr 7, przedstawiono źródła przychodów i rozchody. Na 2024 rok z uwagi na planowaną realizację zadań inwestycyjnych planuje się deficyt budżetowy w kwocie **9.381.699,00**. Deficyt planuje się pokryć kredytami w kwocie 1.381.699,00 oraz przychodami związanymi z wolnymi środkami, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych 8.000.000,00 zł. Na 2024 rok planuje się przychody w kwocie 11.590.253,00 oraz rozchody w kwocie 2.208.554,00 dotyczące przypadających na 2024 rok planowanych spłat kredytów i pożyczek w kwocie 2.208.554,00, w tym kredytów i

pożyczek zaciągniętych na sfinansowanie zadań inwestycyjnych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 422.600,00.

Podsumowanie

Z przedstawionego materiału wynika, że rok 2024 będzie następnym trudnym rokiem dla budżetu gminy Biskupiec. Od 2014 roku obowiązuje indywidualny, dla każdej gminy, wskaźnik spłaty długu zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jego przekroczenie skutkuje zakazem uchwalania budżetu przez organ stanowiący.

Z tego kilkuletniego doświadczenia można zaobserwować, że gdy gmina realizuje dużo inwestycji, w tym z udziałem środków z zewnątrz, na których realizację gmina zaciąga kredyty lub pożyczki ich spłata przy indywidualnym wskaźniku spłat, liczonym z trzech poprzedzających lat lub od 2026 roku z siedmiu lat. W związku z tym trudno przewidzieć jaki będzie realny wskaźnik % w latach spłaty zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia pożyczek i kredytów. Dlatego problemem jest zaplanowanie wysokości ich spłaty, żeby nie miało to negatywnego wpływu na budżety w latach następnych. Jednym ze sposobów spełnienia tej relacji jest wydłużanie spłaty planowanych do zaciągnięcia kredytów.

Budżet - zakłada dochody w kwocie **68.551.019,50** w tym:

I.

Dochody własne	-	18.285.597,00	tj. 26,67 %	ogółu dochodów,
Subwencje	-	27.065.647,00	tj. 39,48 %	ogółu dochodów,
Dotacje celowe i inne	-	7.109.830,00	tj. 10,37 %	ogółu dochodów,
Środki pozyskane z innych źródeł	-	16.089.945,50	tj. 23,48 %	ogółu dochodów.

II.

Dochody bieżące	-	52.439.974,00	tj. 76,50 %	ogółu dochodów,
Dochody majątkowe	-	16.111.045,50	tj. 23,50 %	ogółu dochodów.

Budżet - zakłada wydatki w kwocie **77.932.718,50** w tym:

Wydatki bieżące	-	50.519.027,50	tj. 64,82 %	ogółu wydatków,
Wydatki majątkowe	-	27.413.691,00	tj. 35,18 %	ogółu wydatków.

Powiększają się obciążenia samorządu zadaniami bez odpowiednio wystarczających środków (np. energia, oświetlenie uliczne, dodatki mieszkaniowe, opłaty za pobyt

mieszkańców w DPS – brak dotacji wzrost cen za usługi i towary niezbędne do funkcjonowania Gminy), oświata, do której w roku 2024 trzeba będzie dołożyć z własnych środków kwotę 4.394.198,00 (wydatki bieżące 21.032.378,00 – subwencja oświatowa 15.714.718,00 i planowane do pozyskania dochody: 923.462,00), nie wspominając o inwestycjach ponieważ budynki z roku na rok są w coraz gorszym stanie to wszystko powoduje trudności w prowadzeniu aktywnej polityki lokalnej, głównie tej, która umacnia gminę, czyli inwestycyjnej.

Zaplanowane na rok 2024 środki na wydatki bieżące przeznaczone są na opłacenie obowiązkowych bieżących zadań gminy i nie przekraczają dochodów bieżących.

Wzrost w wydatkach bieżących związany jest z cenami za energię elektryczną jak również wzrostem w 2023 roku z najniższej krajowej od 01.01.2024 r. 4.242,00 zł a następna od 01.07.2024 r. 4.300,00 zł i co za tym idzie wzrost składek (jak również z całą sytuacją jaka się dzieje za naszymi granicami chodzi o konflikt zbrojny na Ukrainie). Planowany deficyt budżetowy na 2024 rok wynosi – 9.381.699,00 i wynika on z planowanych do realizacji w 2024 roku wydatków majątkowych w tym inwestycyjnych, które planuje się pokryć kredytami w kwocie 1.381.699,00 oraz przychodami związanymi z wolnymi środkami, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych 8.000.000,00 zł.

Zaplanowane wydatki majątkowe w wysokości 27.413.691,00 mają być finansowane ze środków własnych i z planowanych do zaciągnięcia kredytów oraz środków pozyskanych ze źródeł krajowych i zagranicznych. Rok 2024 będzie trudnym rokiem (jest jeszcze rokiem wyborczym).